VI. évfolyam. Celldömölk, 1904. szeptember 4. 36. szám.

Kemenesvidék

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

(„KIS CZELL és VIDÉKE".) Megjelenik minden vasárnap. („KIS-CZELL és VIDÉKE".)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Emberi gyarlóságok.

Hiba nélküli ember nem létezik. A legerősebbnek látszó jellemen is tapad gyengeség. Törekvésünket a tökéletesség elérésére sohasem koronázhatja teljesen kielégitő siker, a legtöbbet, amit elérhetünk, az, hogy a jó tulajdonságok annyira ellensulyozzák fogyatkozásainkat, hogy közfelfogás szerint kifogástalan jellemüek legyünk.

Dacára azonban, hogy minden, tehát a legideálisabb igényeket is kielégitő eredményt jellemünk nemesitése tekintetében elérni nem lehet, szünetlenül és serényen kell iparkodnunk, hogy jellemünket csiszoljuk, hibáinkat, vétkeinket, ha még oly jelentékteleneknek látszanak is, szigoru, kiméletlen kritikával ostorozzuk. Mert csakis a leglelkiismeretesebb és inkább tulhajtott, mint elnéző önkritikával érhetjük el, hogy az ember a legszebb s a többi teremtményektől megtagadott erény és tisztaverüség, a nemeslelkuség birtokába jussunk.

E lelki tulajdonság megszerzéséhez a test épsége is megkivántatik. Test fogyatkozások nem zárják ki az élet fenkölt fel fogását, de az egészség hiánya többnyire károsan befolyásolja lelkünket. Általánosan ismert mondás, hogy csak ép testben lakik ép lélek. Beteg embernek beteg a munkaképessége, beteg a karaktere, önérzete, gondolkodása, szóval: egész lénye. — Már pedig beteg emberek társadalmának nemzetet fenntartó képessége elernyed, az állam gépezetének kerékküllőiben korhadás áll be, a nemzet sorvadásnak indul, mert annak alkat elemei: az egyes emberek saját testi és szellemi épségük karbantartását szem elől tévesztik s a modern élet vásári zajában egymáson keresztülgázolva, egymást legyürve törekszenek a boldogulás célpontja felé, a kultura elektrikus lángjai mellett.

Kevesen érik be saját sorsukkal. Az egyik koplal, csakhogy külsőségekben többnek lássék, mint ami; a másik többet költ, mint amennyi budget jéből tellik, mert összeköttetéseinél fogva lépést akar tartani a társasággal. A szerényebb viszonyok közt levők utánozni, elérni akarják a tehetősebb, a magasabb állásuakat szokásaikban, életmódjukban, szórakozásaikban s e törekvésükben rendesen a gazdálkodás egyensulya meghibban, beáll a deficit, a sok adósság, a gond, amivel természetesen lépést tart az idegesség, vérszegénység s ezek nyomán ezer meg ezer nyavalyája a családnak. — Hogy mennyire el van terjedve e kórság már az utolsó falun is, az a szorgos szemlélő figyelmét el nem kerülheti.

Gyakran lehet alkalmunk családok romlását látni, miként jutnak azok a nagyratörés lejtőjén fokról fokra tönkre.

S honnan ered ez a kóros jelenség? Azt mondják, hogy a kultura az a bacillus, mely befészkelte magát az emberek agyvelejébe és ezt az állapotot előidézte. Utalunk arra, hogy a civilizálatlan, vad népeknél sohasem észlelhető idegesség. S bár ez az utóbbi állitás megfelel a tényeknek, mégis igazságtalan volna a kulturát okolni az emlitett modern betegségekért. A kulturának megvan a maga országutja; a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem képezik a kultura termékeny talaját. Mi köze is volna a kulturának ahhoz, hogy a napszámos, ki egész héten — gyakran koplalva — nehéz munkát végez, vasárnap eldorbézolja egész heti keresetét.

Nem a kultura itt a hibás. Az emberi gyarlóságok és nyavalyák egyéb forrásokban rejlednek, mások azok az inditó okok, melyek a társadalom és egyes emberek romlását el[illegible] az erkölcs sülyedése, az erkolcs hiánya. [illegible] a bacillus, mely az emberek egymás iránti [illegible] bizalmát megfertőzve, ez ölte ki az igaz barát fogalmát,

TÁRCA.

A próba.

— Elbeszéli: **Egy detektiv.** —

Hat hét óta voltam Pozsonyban s minden fáradozásom dacára nem juthattam megfelelő álláshoz. Ekkor megtudtam, hogy a rendőrfőkapitány néhány lovasrendőrt akar felfogadni. A pályázóknak erős testalkatuaknak, ügyeseknek, egészségeseknek, jó lovasoknak, értelmeseknek kell lenniök. Elhatároztam, hogy pályázok egy ilyen állásra, jelentkeztem s igen beható vizsgálatnak lettem alávetve. Mint huszár, ügyesen tudtam megülni a lovat s igy egyelőre próbaszolgálatra fel lettem fogadva.

Másnap elhivatott a főkapitány. Közölte velem, hogy oly megbizást akar adni nekem, melyre voltaképpen öregebb rendőrt kellene alkalmazni, de jelenleg a régebben szolgáló rendőrök mind másutt vannak elfoglalva. A dolog a következő: Egy csomó felette fontos okmányt elloptak. A tolvaj holnap gyalog fog menni az országuton és az okmányok kétségtelenül nála lesznek. Meghatározott egy hidat teljesen elhagyatott vidéken. Ott szedjem el tőle az okmányokat, de jól vigyázzak, az illetőt nem szabad megsebesitenem, vagy éppen megölni, semmi körülmény közt s én ezért felelős vagyok. Csak furfanggal vagy ügyességgel szabad megszereznem az okmányokat.

A főkapitány sejttette velem, hogy feladatom helyes megoldása azonnali kineveztetésemet fogja maga után vonni. Elhatároztam, hogy megteszem a magamét. Az illető ruházatáról pontos leirást kaptam.

Huszonnégy órával később a hid közelében voltam s türelmesen várakoztam. Egy férfi közeledett; ruházata ráillett a leirásra. Az illető egyén nem igen tetszett nekem. Majdnem két meter magas, erős testalkatu, izmos fickó volt, mintegy negyven éves s egészen olyannak látszott, hogy minden teketória nélkül a hid korlatján át a vizbe dobni képes. Ám, a biztos állás elnyerése buzditott. Nyugodtan mentem az utas elé, köszöntöttem s egy pipára való dohányt kértem tőle. Épp a hidon találkoztunk.

Kedélyesen bólintott a fejével: „Itt van barátom a dohányzacskóm, vegyen belőle, a mennyi tetszik."

Igy kezdődött a társalgás és én nyugodtan beszélgettem vele, mig a pipám meg volt töltve.

Azután visszaadtam neki a dohányzacskót s ugyanabban a pillanatban, amikor zsebre tette, villámgyorsan a lába elé léptem, átkaroltam s a földre tepertem. Ez persze oly gyorsan ment, hogy alig juthatott lélegzethez s mielőtt észrevette volna, a hátán feküdt, térdem a mellére támasztva és kezemmel szoritva a torkát, ki akartam rántani a kabát zsebéből kikandikáló iratcsomót.

De amint kezemet kinyujtanám, mint egy felbőszitett oroszlán rázta ki magát az ellenfelem, balkezével körülfogta a térdkalácsomat, mig kinomban egészen el nem eresztettem, a heves szoritás következtében szinte elájultam.

A kocka ezáltal megfordult. Az ellenség ismét lábára állt és néhány percnyi birkózás után legyürt, mert egyik lábam teljesen merev volt. Vaskarjaival tartott az erős férfi csuklóimnál és a hid korlátjához vonszolt: „Igy vagyunk tehát," ordított, „rendőr vagy s meg akartál fogni! No, veled hamár készen leszek. Holt emberek nem beszélnek el semmit. Pályafutásod be van fejezve, babám, jere csak!"

S ezzel felemelt, mintha a korláton át akarna vetni. Ámde a halálfélelem erőt és lélekjelenetet ád. Épp a kellő pillanatban emlékeztem egy régi fogásra. Amikor fel lettem emelve, egészséges lábamat a korlátnak feszitettem és teljes erővel visszavetettem magam, kissé alá-hajtottam fejemet és szerencsésen megfogtam

a felebaráti szeretetet az emberek szivéből, ez az oka, hogy a nő férjének és a férj nejének hűségében feltétlenül nem bizik, a házastársak egymás iránti bizalma fölött csak a féltékenység őrködik. — az őrködik egymás erkölcse fölött, amint a pénztáros fölött is, az adósok iránt is a kaució és váltó tartja ébren ugy, ahogy a bizalmat. Hol van manapság a felebaráti tisztességbe és becsületbe vetett igazi, feltétlen hit és bizalom?

Kisérjük csak figyelemmel a törvénykezési rovatot. A sikkasztások és lopások egész lajstroma tárul elénk; a rendőri sajtó iroda évenként szabatosan közli a lopási-rablási statisztikát és mert a törvény a legtobb esetben elégtételt szerzett a társadalmi rendben elkövetett bünselekményekért, a társadalom csakhamar napirendre tér felettük, ahelyett, hogy keresne, miképpen lehetne a társadalmi rendet erkölcsi uton helyre állitani.

A folyót nem állithatjuk meg folyásában, a rosszat csirájában kell elfojtani s ez csak ugy lehetséges, ha gyermekeink ártatlan, szeplőtlen lelkületét szebb és nemesebb eszmékkel tápláljuk, mint a mai családok és a mai iskolák, s csak egy jól és célszerűen nevelt uj generáció keltheti uj szárnyra az erkölcstelenség fertőjébe sülyedt nemes, tiszta érzést, becsületes felfogást, felebaráti szeretetet, a vallási tiszteletet s a gazdasági egyensuly vezérszellemét: az önérzetes, szerény munkában megedzett férfias akaraterőt. Ennek kiküzdése a jövő iskoláira vár.

KÖZGAZDASÁG.

Egérizü bor.

Neha arra a kellemetlen tapasztalatra jutunk, hogy különben jó minőségü borunk egérizü. Előfordul ez ugy fehér, mint vörösbornál, ugy gyengébb minőségü, mint nehéz, finom boroknál. — Az egériz lehet kisebb-nagyobb mértékü. Neha oly nagy, hogy már a bor szagán megérzik, máskor csak izlelés után észleljük. Van olyan eset is, hogy még izlelés közben sem érezzük az egérizt, csak ha a bort már lenyeltük.

Az egériz, mely szagló szerveinkre van erősebb hatással, oly jellegzetes, hogy semmi más szaggal nem tévesztheto össze, s egészen olyan benyomást tesz, mint az az ócska fiók, melyben az egércsapda tanyázott. Némely vidéken oly gyakori ez a mellékiz, hogy ott a bor jellegének tartják és nem is számitják a borhibák közé, pedig hiba és pedig alapos hiba.

Hogy tulajdonképpen mi okozza ezt a bajt, eddig nincs kideritve. Még azt sem tudjuk, gombabetegség-e, mint az ecetesség, nyulósodás stb. avagy pusztán a bor valamely alkotó részének kémiai elváltozása.

Sokan azt vélik, hogy ez a sajátságos iz a bor helytelen kezelésétől, vagy a tisztátalan edénytől van, vagy attól, hogy az üresen álló hordókat nem kénezik rendesen. De ez nem valószinü; mert már volt rá eset, hogy a legrendesebb pincében a legfinomabb bor megkapta ezt az izt. Sőt előfordult üveglapokkal bélelt cementhordókban is, pedig az ilyen hordót már szinte lehetetlen tisztátalanul kezelni és kenezni nem is szükséges, mert a sima üveglapokon semmiféle betegséget okozó gomba nem üthet tanyát.

Az egériz a borból sem filtrálással, sem deritéssel el nem tüntethető, ami pedig a legtöbb borbetegségnek orvossága. Ennek a bajnak a fejtés és alapos szellőztetés az orvossága. Mihelyt észrevesszük valamelyik boron az egérizt, fejtsük tiszta, kénezett hordóba és pedig nyiltan, hogy a levegővel lehetőleg érintkezzék. Hogy a levegővel való érintkezés minél alaposabb legyen, a csap végére szórórostát alkalmazunk, amilyen az öntöző kannákon van. Ha a lefejtéssel készen vagyunk, fejtőgéppel levegőt fujtasssunk a bor közé.

Ennek az eljárásnak többszöri ismétlése a bajon segit. Az áterjesztés is célhoz vezet. Ha szüret táján jelentkezik a baj, a beteg bort friss törkölyre fejtjük és fütött helyiségben áteresztjük. Vagy musttal keverjük és ugy eresztjük át. Más időszakban nemes erjesztőgombával eszközöljük az áteresztést. Ebben az esetben, ha nem volna a borban megfelelő cukortartalom, ami az áterjesztéshez megkivántatik, tiszta süvegcukrot teszünk a borba.

Takarmányhiány.

Az éltető napsugarak az idei nyáron kelletén tul szolgáltattak hőséget. Oly sok volt a jóbol, hogy miként az egyszeri parasztmenyecske elpanaszolta, hogy nem szereti az ura, mert még egyszer sem verte meg, mi is kivántuk az ég haragos arcát látni; epedtünk, hogy lecsörögje és alaposan helybenhagyja földünket erőteljes esősuhintásaival. De a nap állhatatosan és vidáman mosolygott, csurgatta az emberekről az izzadságot, perzselte a vetéseket és oda se hederitett kivánságainknak.

Máskor se szoktunk takarmányban bővelkedni az uj, zöld takarmányozás ideje előtt. Korpával szecskával etetjük az állatokat, mig szena, répa és egyéb friss takarmányhoz juthatnak. A takarmányszükség idejének elmulása után fellélegzik a gazda, látván, mily mohó étvággyal fogyasztja jószága a neki nyujtott abrakot s mint hizik, erősödik. Az idén azonban takarmányéréskor felhangzott a veszkiáltás: „Nincs takarmány!“ Az amugy is folyton gondokkal küszködő állattenyésztő látván vagyona pusztulását, teljesen elcsüggedt. Sietett jószágát, melyet megtartani és nevelni nem volt módja, alacsony, legtöbb esetben potom áron átszolgáltatni a mészárosnak, hentesnek s a tömeges felhajtások következtében az élő és vágott hus ára pillanatnyilag hanyatlott, sok millió korona kárt okozván ezáltal amugy is sanyargatott tenyésztőinknek.

Gyors segitség szüksége forgott fenn. A kormány sietett is a takarmány szállitására vonatkozó kedvezményt életbe léptetni Egyuttal megtiltotta a takarmány kivitelét, hogy a meglevő takarmány itt maradjon az országban.

A fenyegető veszély láttára a törvényhatóságok és városok is megkezdték segélyakciójukat, hogy a rossz termés és a takarmányhiány következtében beálló inséget a legszükebb mederbe szoritsák és csökkentsék pusztitó hatását.

Most az Országos Magyar Gazdasági Egyesület is akcióba lépett. Egy permanenciában maradó országos bizottságott alakitott, mely a kormánynyal és társadalmi testületekkel karöltve fogja az inség enyhitésére célzó intézkedéseket végrehajtani.

E cél elérésére főleg a következő eszközöket akarja felhasználni az országos bizottság: Fel fogja kérni a gazdasági egyesületeket, hogy a kormány által alakitandó inség bizottságban reszt vegyenek, a takarmány- és vetómagszükségletet összeirják s ha kell, a kormány anyagi támogatásával közös beszerzéséről gondoskodjanak. Minthogy a már engedélyezett vasuti tarifakedvezmények alig lesznek elegendők, ennélfogva szükség esetén kibővitésök iránt megfogják tenni a kellő lépéseket. A mezőgazdasági szeszgyárak be fognak vonatni a segélyakcióba, olyképpen, hogy kontingensük legnagyobb részének kitermelésével közrehassanak a takarmányszükséglet fedezéséhez. Miután valószinüleg az inségből kifolyólag, nemkülönben a nagy takarmány hiány folytán rendkivüli költségek fognak felmerülni az ország szükségleteinek kielégitésénél, fel fogják hivni a kormányt, hogy rendkivüli pénzeszközökről gondoskodjék. Amennyiben az őszi vetés rendes időben az aszály folytán meg nem történhetnék, fel fogják hivni a kormány és a gazdaközönség figyelmét, hogy kellő őszi gabona vetőmag-készletek a fogyasztástól visszatartassanak. A beruházási kölcsönből foganatositandó munkálatok, a gazdasági munkaszünet idejében minél nagyobb mértékben való eszközöltetésére fognak törekedni.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet e praktikus intézkedésekért dicséret illeti, mert csak ily hathatós intézkedések révén remélhető, hogy a nép nyomorát némileg csökkenteni lesz lehetséges.

HIREK.

— **Rendbehozatott.** A celli főszolgabirói hivatal ügye Ernuszt József dr. főispán ur által már rendeztett, ha ugyan rendezésnek lehet mondani a főispán ur ama ténykedését, a melylyel Guary Leó sárvári szolgabirót Cellbe, Szabó Péter celli szolgabirót pedig Sárvárra helyezte át. Ugy vagyunk értesülve, hogy Szabó Péter celli szolgabiróra nézve az áthelyezés, tekintettel arra, hogy legközelebb ugy is szabadságra megy, egyelőre felfüggesztetik. Guary Leó pedig rövid idő mulva bevonul a celli főszolgabirói hivatalba. Dacára annak, hogy a főispáni áthelyezési rendelet már megjelent, nem tudjuk elhinni, hogy az a rendelet teljesen végre is hajtassék — Szabó Péter áthelyezését illetőleg. Nem tudunk annyi *lelketlenséget* és *igazságtalanságot* feltételezni a vármegyéről, hogy egy *27 éves* tisztviselőjének anyagi romlását kivánja. Hinni akarjuk, hogy az uj főispán ur, ki kürutazása alkalmával fennen hangoztatta *demokrataságát* és az *igazság* utján való haladását, — hogy azt meg is tartja és nem fog attól eltérni. Ha pedig hangoztatott elveitől eltérne, akkör üres frázisnak,

---

mindkét kezemmel az óriás karját, erősen oldalt csavarva azt.

A férfi felorditott fájdalmában és elereszteti; folytatni akartam a küzdelmet, de ő csak ezt nyögte: „Jól van, jól; vegye az okmányokat és ovassa el.“ Folytatni akartam a birkózást, mert cseltől tartottam, de a férfi annak jeléül, hogy megadja magát, egyenesen kinyujtózkodott a földön.

Megnéztem az okmányokat Üres ivek voltak, csak egyiken állt ez: „A próbát kiállotta, jelentkezzék holnap nálam.“ Alatta a pozsonyi főkapitány aláirása.

Ellenfelem lassan feltápászkodott.

„Nos, fiatal ember, a próbát jól állotta ki, de a kezem kificamodott. Legalább nyőlc napig gyengélkedni fogok. Menjünk a legközelebbi korcsmába, ott áll a lovam. Igyunk meg mint jó pajtások egy pohár bort; hideg borogatásokat is kell tennem a kezemre.“

„Nekem meg a térdemre,“ mondám nevetve.

Másnap véglegesen ki lettem nevezve.

hangulat-csinálásnak kell tekintenünk a celli banketton mondott beszédében ama kijelentését, a melyben szóról-szóra ezeket mondta: Szakitani fogok elődeim ama szokásával, hogy csak a *bizalmasaimat* hallgassam ki, én megakarok hallgatni mindenkit, hogy azokból az *igazságot* leszürjem és az *igazságnak* megfelelőleg intézkedhessem." Ezeket mondta a főispán ur a tiszteletére Cellben rendezett banketton szóról-szóra. S nekünk még most is a fülünkbe cseng annak a dörgő éljenzésnek a hangja, amely a főispan ur eme szavait kisérte. Komoly embertől hallottuk e szavakat, hinni akarunk benne. Mindezek után melegen ajánljuk a főispán urnak, hogy az *igazságnak* megfelelőleg intézkedhessék, hallgassa meg *bizalmasain* kivül a celli járás községeinek népét is, mit szólnak Szabó Péter áthelyezéséhez. Előre is biztosithatjuk a főispán urat arról, hogy a járás községei nem fognak a *bizalmasak* pártján lenni. Tehát igen helyesen fog cselekedni a főispán ur, ha megszüri az *igazságot* mert hát az igazság — Eötvös Károly szerint — mindig kétféle; és azután itél, de akkor azutan az igazságnak megfelelőleg. — Ezt varja Kemenesalja közönsége uj főispanjatól.

— **Egyházi ünnepély.** A nemesdömölki ág. ev. egyházközség templomában Gyurátz Ferenc dunántuli egyházkerülete püspök egyházlátogatasa alkalmánal szerdán, e hó 7-én delelőtt 9 órakor egyházi ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Reggel 8 órakor püspök érkezése és fogadása a lelkész-laknál. 2. Nyolc órakor püspök elnöklete alatt egyháztanács-ülés az iskolában. 3. Kilenc órakor bevonulás a templomba. Istentisztelet után közgyülés a templomban. Déli egy órakor közebed a Korona szálloda nagytermében. Az ebédre e hó 4-ig előjegyezni lehet Bisitzky Ödön ur gyógyszertárában.

— **Iskolaszéki gyülés.** A mult vasárnap délután 4 órakor tartotta meg a celldömötki rk. iskolaszék alakuló-gyülését dr. Wagner Lőrinc apát-plébanos elnöklete mellett. Ezen a gyülésen világi elnökké megvalasztatott Laszlo Ferenc, gondnokká Szalai Janos, algondnokka Németh Karoly, jegyzőnek Barabas Ernő; a celldömölki leányiskola gondnokava Grátzer Pius helyettes plébanos. A regi és uj celli temető gondnokava Simon Sándor, a régi és uj dömölki temető gondnokává Szalai Janos,

— **Szoborlelepezés.** A szomszédos veszprémmegyei Ajkán, kedden leplezték le fényes ünnepség közepette, oriási közönség jelenléteben Kossuth Lajos mellszobrát, melyet a kerület országos képviselője, dr. Ováry Ferenc ajándékozott a községnek. Az ünnepségen a függetlenségi párt nevében Henteller Lajos országos képviselő vett részt dr. Ováry Ferenc kiséretében.

— **A veszprémi kiállitást** a mult vasárnap nyitották meg, melyen Tallian földmivelésügyi miniszter képviseletében Makkfalvay államtitkar jelent meg. A kiállitas igen szép, sok a látni való. A kiállitást naponkint igen sokan látogatják nemcsakeVeszprém, de a szomszédos megyékből is. Vidéki kiállitások között ritkán lehet oly nagyszabásut látni mint a veszprémi kiállitás. — Minden tekintetben érdemes a megtekintésre. E hó 8-ig lesz nyitva.

— **Belefulladt a vizbe.** Schaffer Ferenc 13 éves cserepes inas, szerdán délután több bed magával a vasut melletti tónál játszott. Játék közben Schaffer cserepes inas a tónál levő csónakba ült be és elereszkedett a tavon csónakázni. Rosz evezés folytán a csónak felfordult, a fiu a vizbe esett, uszni nem tudván, segitség hiányában a vizbe fulladt. Holtestét hosszas koresés után találták meg vasuti alkalmazottak.

— **Országos vásárunk** baromvásárral egybekötve csütörtökön tartatott meg. A baromvasárra nagy számban történt felhajtás és eladasok is szépen történtek, A zsibvásár gyenge forgalmu volt, melynek a tiz óra tájban megeredt eső okozott jórészt kárt.

— **Halálozás.** Haudek Ágoston, a tudós Szent Benedek rendi aldozár, csütörtök éjjel Rohitsch fürdőn elhunyt.

— **Halálos kimenetelü baleset.** Flock József jánosházai lakos, gyolcsostót kedden a Jánosháza melletti Körtélyes pusztánál leesett a szekérről, a kerekek keresztül mentek rajta, minek következtében egy negyedóra mulva meghalt. Flock holttetemét dr. Király és dr. Deutsch celli orvosok szerdán boncolták fel. A halál okául májrepedést állapitottak meg.

— **Megvadult lovak.** Bőhm Rudolf gércei vendéglős kocsija kedden bort szállitott Sümegen keresztül. A kocsiba fogott lovak valamitől megijedtek s vad száguldással robogtak a kocsival. Egy fordulónál a kocsi feldőlt, a kordók kigurultak, az egyik ló elesett és ott nyomban kiadta páráját. A boros hordóknak semmi bajuk sem lett.

— **Pártszervezkedés.** A kiscelli választókerület függetlenségi pártja a jövő hónapban pártszervező gyülést tart, amely alkalommal befogják tölteni a Takács Antal halálával megüresedett elnöki állást is.

— **Beiratások.** A helybeli róm. kath. fiu és leányiskolaban a beiratás holnap veszi kezdetét. Tehát lesz 5-én és 6-án délelőtt 8—11-ig, délután 2—4-ig; 6-án délelőtt 8—11-ig, délutan 2—4-ig. 8-án (csütörtökön) reggel 8 órakor „Veni Sancte", 9-én reggel 8 órakor a tanitások megkezdődnek. Gondjuk legyen a szülőknek arra, hogy a gyermekek mielőbb bejárjanak iskolába, a hatóságoknak pedig jó volna többet törődni azzal, hogy annyi tanköteles gyermek ne tapossa a földet hiába, ne csavarogjon az iskola körül. Kisé jék a szülők a gyermeket az iskolaba, ott mondják meg a gyermek rossz tulajdonságait is, ne csak a jó tulajdonságait emlegessék. Ezzel nagyon megkönnyitik a tanitó nevelés-tanitási munkáját.

— **Hirtelen halál.** Pottyondy Vendel kemenesmihályfai bognármester, évek során át az ottani róm. kath. templom gondnoka a mult vasárnap minden előzetes betegeskedés nélkül 50 éves korában, szivszélhüdás következtében, hirtelen elhunyt.

— **Hosanna neked!** Vasvármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn tartott rendes évnegyedes közgyülésén *Miskolcy* Imre dr. vönöcki nagybirtokost, a férfikora delén, erejének teljességében dus nyugdijjal javadalmazott miniszteri tanácsost a közigazgatási bizottság tagjává választotta. E „nagy" eseményt a szombathelyi „liberális", személyi kultuszt üző ujság vezércikkben örökiti meg, melynek bevezető sorait kuriozumképpen ide iktatjuk. Imigyen szól a cikk:

Vasvármegye törvényhatósági bizottsága a mai napon dr. Miskolcy Imre nyug. belügyminiszteri osztálytanácsost és vönöcki nagybirtokost, vármegyei közéletünk és a vasmegyei szabadelvü-pártnak oszlopos emberét, előkelő vezérférfiát mondhatni egyhangu lelkesedéssel a közigazgatási bizottság tagjává választotta meg. Oly férfiu mellett nyilvánult meg ezuttal a közbizalom, aki mögött az állami szolgalatban diszes állás és fényes mult zárult be és aki, mikor férfikora *delén*, erejének *teljességében* oda hagyta a diszes polcot, amire felemelkedett stb. stb.

Ily tónusban van irva a cikk végig, telve dicsáriádákkal. Hosanna nekod Vasvármegye! Megvan a nagy honmentő! Örvendj minta vármegye! Milyen kár, hogy a szombathelyi „liberális" meg nem irta azt is, hogy aki Miskolcy Imre dr. urat férfikora *delén*, erejének *teljességében* nyugdijba küldte, avagy engedte menni, az ország érdeke ellen cselekedett, mert hát nyugdij csak azoknak jár, akik arra reá szolgáltak hosszas munkásságukkal.

— **Drágább lett a cukor.** A celli fűszerkereskedők a héten felemelték a cukor árat, 100 kilonként 12 koronával. Eddig a kockacukor 76 fillér volt, ma 88 fillér kilonkint. A hirek szerint a celli kereskedők kartellt kötöttek egymás közt a cukor árára nézve. Haladunk, az bizonyos. A kartellt természetesen a fogyasztó közönség zsebe érzi meg.

— **A szombathelyi zene-konzervatórium ér tesitése.** az 1904/5. iskolaévi beiratásokhoz.

A zenei conservatorium feladata az ének, zongora, hegedü, gordonka és cimbalom főtanszakoknak a megfelelő melléktárgyakkal való rendszeres tanitása a legelső kezdettől a legmagasabb művészi kiképzésig.

Tanterv: A budapesti orsz. m. kir. zeneakadémia tanterve.

Felvétetnek egészen kezdő és haladó növendékek 6 éves kortól.

A tanitás a rendes iskola időn kivül, a d. u, órákban történik és ugyan annyi időt vesz igénybe, mint a magántanitás.

Minden egyes növendék hangszerének, illetve főtanszakában hetenkint háromszor részesül, a mikor minden egyes alkalommal valamennyi növendék külön kölön játszik elő és nyer oktatást.

Melléktantárgyak: Hangjegyirás, zeneelmélet, zeneszerzés, karének, kamarazene, zenetörténet, zene-aesthetika, melyekből az egyes osztályoknak megfelelő melléktárgyak lesznek tanitva hetenkint egy órában.

Tanárok: Balassa Kálmán: hegedü, zongora. ének, gordonka és cimbalom főtanszakokra és elméleti melléktárgyakra. Konc Irén: zongora főtanszakra. Stazenberg Vencel székesegyházi karnagy: hegedü és gordonka főtanszakra, karénekre, és az elméleti és gyakorlati tantárgyakra.

Tandij: A zongora, hegedü, gordonka és cimbalom tanszakok előkészitő tanfolyamán havi 10 korona a többi tanfolyamon havi 12 korona. — Az ének tanszakok összes osztályain havi 16 korona. — Beiratási-dij az összes tanszakokon 6 korona. — A melléktantárgyak tanitása ingyen.

A beiratások a jövő tanévre augusztus hó 30-án kezdődtek mindennap délelőtt 8—12 órái az intézet helyiségében: Hosszu-utca 23. földsz.

Magánórák megbeszélés szerint.

Kimeritőbb prospektussal és bővebb felvilagositással szivesen szolgál Balassa Kálmán, az intézet tulajdonos igazgatója, a budapesti orsz. m. kr. zeneakadémián Hubay Jenő tanár, a bécsi zeneakadémián Grün J. M. tanár és a berlini zene főiskolán Joachim József mester a legnagyobb hegedümüvész tanitványa.

— **Mozgalom a szolgabiró mellett.** Lapzártakor értesülünk, hogy a celli járás községeiben mozgalom indult meg Szabó Péter szolgabiró mellett. E mozgalom célja, deputációt küldeni a főispanhoz, hogy Szabó Péter szolgabirót ne helyezzék át Sárvárra. Ugyan mit szólnak e mozgalomhoz a nemes vármegye fő-fő intézői?

— **Gazdatisztek vándorgyülése.** A Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete abból az alkalomból, hogy a fölmivelésügyi kormány által a gazdatiszti törvény megvaltoztatása f. évi julius 29-én az országgyülésen nyilvánosan proklamáltatott, vidéki körzeteinek bevonásával a további eljárás megállapitása miatt vándorgyüléseket tart, a melyeknek fontosságát emeli még az a körülmény, hogy a földmivelésügyi minister által elrendelt gazdatiszti gyakorlati viszgára való előkészületek immár teljesen akuttá váltak. Aug. 28-án tartattak első izben ily vándorgyülések és pedig Érsekujvaron és Nagyváradon. A. N. O. G. E. központi igazgatósága kiküldöttei által — Érsekujváron Merza Marton igazgato, Nagyváradon pedig dr. Tarnay Károly titkár által — az ügyet, ket előadatta s a gyülések oly irányu határozatokat hoztak, hogy a sérelmes törvény revizió alá vétetvén, a nem-okleveles gazdatiszti osztály az egész országban akcióban lépjen s különösen kerületeik országgyülési képviselői által a parlamentben a szerzett jogok igazságos elvének többséget s igy győzelmet biztositva; a gyakorlati vizsga tárgyában pedig — jólehet a megtartott országos kongresszus határozatához ezentul is ragaszkodnak — mégis egyeseknek a vizsgára való jelentkezését mint kivételt az elvi álláspont megtagadásának nem tartják. — Legközelebb ily vándorgyülések fognak tartatni (a városházák tanácstermében) és pedig szept. 11-én Dettán, a hová Temes, Torontál és Krassó-Szörény, továbbá ugyancsak szept. 11-én Szombathelyen, a hova Vas és Zala-vármegye összes diplomátlan gazdatisztei meghivatnak.

Tanonc kerestetik. Egy jó családból származó ügyes fiu azonnal felvétetik a Vörösmarty-könyvnyomdában

Deveceser.

a felebaráti szeretetet az emberek szivéből, ez az oka, hogy a nő férjének és a férj nejének hűségében feltétlenül nem bizik, a házastársak egymás iránti bizalma fölött csak a féltékenység őrködik. — az őrködik egymás erkölcse fölött, amint a pénztáros fölött is, az adósok iránt is a kaució és váltó tartja ébren ugy, ahogy a bizalmat. Hol van manapság a felebaráti tisztességbe és becsületbe vetett igazi, feltétlen hit és bizalom?

Kisérjük csak figyelemmel a törvénykezési rovatot. A sikkasztások és lopások egész lajstroma tárul elénk; a rendőri sajtó iroda évenként szárazon közli a lopási-rablási statisztikát és mert a törvény a legtöbb esetben elégtételt szerzett a társadalmi rend ellen elkövetett büncselekményekért, a társadalom csakhamar napirendre tér felettük, ahelyett, hogy keresne, miképpen lehetne a társadalmi rendet erkölcsi uton helyre állitani.

A folyót nem állithatjuk meg folyásában, a rosszat csirájában kell elfojtani s ez csak ugy lehetséges, ha gyermekeink ártatlan, szeplőtlen lelkületét szebb és nemesebb eszmékkel tápláljuk, mint a mai családok és a mai iskolák, s csak egy jól és célszerűen nevelt uj generáció keltheti uj szárnyra az erkölcstelenség fertőjébe süllyedt nemes, tiszta érzést, becsületes felfogást, felebaráti szeretetet, a vallási tiszteletet s a gazdasági egyensúly vezerszellemét: az önérzetes, szerény munkában megedzett férfias akaratérő. Ennek kiküzdése a jövő iskoláira vár.

KÖZGAZDASÁG.

Egérizü bor.

Neha arra a kellemetlen tapasztalatra jutunk, hogy különben jó minőségü borunk egérizü. Előfordul ez ugy fehér, mint vörösbornál, ugy gyengébb minőségü, mint nehéz, finom boroknál. — Az egériz lehet kisebb-nagyobb mértékü. Neha oly nagy, hogy már a bor szagán megérzik, máskor csak izlelés után észleljük. Van olyan eset is, hogy még izlelés közben sem érezzük az egérizt, csak ha a bort már lenyeltük.

Az egériz, mely szagló szerveinkre van erősebb hatással, oly jellegzetes, hogy semmi más szaggal nem téveszthető össze, s egészen olyan benyomást tesz, mint az az ócska fiók, melyben az egércsalád tanyázott. Némely vidéken oly gyakori ez a mellékiz, hogy ott a bor jellegének tartják és nem is számitják a borhibák közé, pedig hiba és pedig alapos hiba.

Hogy tulajdonképpen mi okozza ezt a bajt, eddig nincs kideritve. Még azt sem tudjuk, gombabetegség-e, mint az ecetesség, nyulósodás stb. avagy pusztán a bor valamely alkotó részének kémiai elváltozása.

Sokan azt vélik, hogy ez a sajátságos iz a bor helytelen kezelésétől, vagy a tisztátalan edénytől van, vagy attól, hogy az üresen álló hordókat nem kénezik rendesen. De ez nem valószinü; mert már volt rá eset, hogy a legrendesebb pincében a legfinomabb bor megkapta ezt az izt. Sőt előfordult üveglapokkal bélelt cementhordókban is, pedig az ilyen hordót már szinte lehetetlen tisztátalanul kezelni és kenezni nem is szükséges, mert a sima üveglapokon semmiféle betegséget okozó gomba nem üthet tanyát.

Az egériz a borból sem filtrálással, sem deritéssel el nem tüntethető, ami pedig a legtöbb borbetegségnek orvossága. Ennek a bajnak a fejtés és alapos szellőztetés az orvossága. Mihelyt észrevesszük valamelyik boron az egérizt, fejtsük tiszta, kénezett hordóba és pedig nyiltan, hogy a levegővel lehetőleg érintkezzék. Hogy a levegővel való érintkezés minél alaposabb legyen, a csap végére szórórostát alkalmazunk, amilyen az öntöző kannákon van. Ha a lefejtéssel készen vagyunk, fejtőgéppel levegőt fujtasssunk a bor közé.

Ennek az eljárásnak többszöri ismétlése a bajon segit. Az áterjesztés is célhoz vezet. Ha szüret táján jelentkezik a baj, a beteg bort friss törkölyre fejtjük és fütött helyiségben áteresztjük. Vagy musttal keverjük és ugy eresztjük át. Más időszakban nemes erjesztógombával eszközöljük az átereszt́est. Ebben az esetben, ha nem volna a borban megfelelő cukortartalom, ami az áterjesztéshez megkivántatik, tiszta süvegcukrot teszünk a borba.

Takarmányhiány.

Az éltető napsugarak az idei nyáron kelletén tul szolgáltattak hőséget. Oly sok volt a jóbol, hogy miként az egyszeri parasztmenyecske elpanaszolta, hogy nem szereti az ura, mert még egyszer sem verte meg, mi is kivántuk az ég haragos arcát látni; epedtünk, hogy ledörögje és alaposan helybenhagyja földünket erőteljes esősuhintásaival. De a nap állhatatosan és vidáman mosolygott, csurgatta az emberekről az izzadságot, perzselte a vetéseket és oda se hederitett kivánságainknak.

Máskor se szoktunk takarmányban bővelkedni az uj, zöld takarmányozás ideje előtt. Korpával szecskával etetjük az állatokat, mig szena, répa és egyéb friss takarmányhoz juthatnak. A takarmányszükség idejének elmulása után fellélegzik a gazda, látván, mily mohó étvággyal fogyasztja jószága a neki nyujtott abrakot s minél hizik, erősödik. Az idén azonban takarmányérésekor felhangzott a vészkiáltás: „Nincs takarmány!“ Az amugy is folyton gondokkal küszködő állattenyésztő látván vagyona pusztulását, teljesen elcsüggedt. Sietett jószágát, melyet megtartani és nevelni nem volt módja, alacsony, legtöbb esetben potom áron átszolgáltatni a mészárosnak, hentesnek s a tömeges felhajtások következtében az élő és vágott hus ára pillanatnyilag hanyatlott, sok millió korona kárt okozván ezáltal amugy is sanyargatott tenyésztőinknek.

Gyors segitség szüksége forgott fenn. A kormány sietett is a takarmány szállitására vonatkozó kedvezményt életbe léptetni Egyuttal megtiltotta a takarmány kivitelét, hogy a meglevő takarmány itt maradjon az országban.

A fenyegető veszély láttára a törvényhatóságok és városok is megkezdték segélyakciójukat, hogy a rossz termés és a takarmányhiány következtében beálló inséget a legszükebb mederbe szoritsák és csökkentsék pusztitó hatását.

Most az Országos Magyar Gazdasági Egyesület is akcióba lépett. Egy permanenciában maradó országos bizottságott alakitott, mely a kormánynyal és társadalmi testületekkel karöltve fogja az inség enyhitésére célzó intézkedéseket végrehajtani.

E cél elérésére főleg a következő eszközöket akarja felhasználni az országos bizottság: Fel fogja kérni a gazdasági egyesületeket, hogy a kormány által alakitandó inség bizottságban reszt vegyenek, a takarmány- és vetómagszükségletet összeirják s ha kell, a kormány anyagi támogatásával közös beszerzéséről gondoskodjanak. Minthogy a már engedélyezett vasuti tarifakedvezmények alig lesznek elegendők, ennélfogva szükség esetén kibővitésök iránt megfogják tenni a kellő lépéseket. A mezőgazdasági szeszgyárak be fognak vonatni a segélyakcióba, olyképpen, hogy kontingensük legnagyobb részének kitermelésével közrehassanak a takarmányszükséglet fedezéséhez. Miután valószinüleg az inségből kifolyólag, nemkülönben a nagy takarmány hiány folytán rendkivüli költségek fognak felmerülni az ország szükségleteinek kielégitésénél, fel fogják hivni a kormányt, hogy rendkivüli pénzeszközökről gondoshodjék. Amennyiben az őszi vetés rendes időben az aszály folytán meg nem történhetnék, fel fogják hivni a kormány és a gazdaközönség figyelmét, hogy kellő őszi gabona vetőmag-készletek a fogyasztástól visszatartassanak. A beruházási kölcsönből foganatositandó munkálatok, a gazdasági munkaszünet idejében minél nagyobb mértékben való eszközöltetésé e fognak törekedni.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet e praktikus intézkedésekért dicséret illeti, mert csak ily hathatós intézkedések révén remélhető, hogy a nép nyomorát némileg csökkenteni lesz lehetséges.

HIREK.

— **Rendbehozatott.** A celli főszolgabirói hivatal ügye Ernuszt József dr. főispán ur által már rendeztett, ha ugyan rendezésnek lehet mondani a főispán ur ama ténykedését, a melylyel Guary Leó sárvári szolgabirót Cellbe, Szabó Péter celli szolgabirót pedig Sárvárra helyezte át. Ugy vagyunk értesülve, hogy Szabó Péter celli szolgabiróra nézve az áthelyezés, tekintettel arra, hogy legközelebb ugy is szabadságra megy, egyelőre felfüggesztetik. Guary Leó azonban rövid idő mulva bevonul a celli főszolgabiróti hivatalba. Dacára annak, hogy a főispáni áthelyezési rendelet már megjelent, nem tudjuk elhinni, hogy az a rendelet teljesen végre is hajtassek — Szabó Péter áthelyezését illetőleg. Nem tudunk annyi *lelketlenséget* és *igazságtalanságot* feltételezni a vármegyéről, hogy egy *27 éves* tisztviselőjének anyagi romlását kivánja. Hinni akarjuk, hogy az uj főispán ur, ki kürutazása alkalmával fennen hangoztatta *demokratasságát* és az *igazság* utján való haladását, — hogy azt meg is tartja és nem fog attól eltérni. Ha pedig hangoztatott elveitől eltérne, akkor üres frázisnak,

---

mindkét kezemmel az óriás karját, erősen oldalt csavarva azt.

A férfi felorditott fájdalmában és elereszte tt; folytatni akartam a küzdelmet, de ő csak ezt nyögte: „Jól van, jól; vegye az okmányokat és o vassa el“ Folytatni akartam a birkózást, mert cseltől tartottam, de a férfi annak jeléül, hogy megadja magát, egyenesen kinyujtózkodott a földön.

Megnéztem az okmányokat. Üres ivek voltak, csak egyiken állt ez: „A próbát kiállotta, jelentkezzék holnap nálam.“ Alatta a nózsonyi főkapitány aláirása.

Ellenfelem lassan feltápászkodott.

„Nos, fiatal ember, a próbát jól állotta ki, de a kezem kificamodott. Legalább nyolc napig gyengélkedni fogok. Menjünk a legközelebbi korcsmába, ott áll a lovam. Igyunk meg mint jó pajtások egy pohár bort; hideg borogatásokat is kell tennem a kezemre.“

„Nekem meg a térdemre,“ mondám nevetve.

Másnap véglegesen ki lettem nevezve.

hangulat-csinálásnak kell tekintenünk a celli banketton mondott beszédében ama kijelentését, a melyben szóról-szóra ezeket mondta: Szakitani fogok elődeim ama szokásával, hogy csak a *bizalmasaimat* hallgassam ki, én megakarok hallgatni mindenkit, hogy azokból az *igazságot* leszürjem és az *igazságnak* megfelelőleg intézkedhessem." Ezeket mondta a főispán ur a tiszteletére Cellben rendezett banketton szóról-szóra. S nekünk még most is a fülünkbe cseng annak a dörgő éljenzésnek a hangja, amely a főispán ur eme szavait kisérte. Komoly embertől hallottuk e szavakat, hinni akarunk benne. Mindezek után melegen ajánljuk a főispán urnak, hogy az *igazságnak* megfelelőleg intézkedhessék, hallgassa meg *bizalmasain* kivül a celli járás községeinek népét is, mit szólnak Szabó Péter áthelyezéséhez. Előre is biztosithatjuk a főispán urat arról, hogy a járás községei nem fognak a *bizalmasak* pártján lenni. Tehát igen helyesen fog cselekedni a főispán ur, ha megszüri az *igazságot* mert hát az igazság — Eötvös Károly szerint — mindig kétféle; és azután itél, de akkor azutan az igazságnak megfelelőleg. — Ezt varja Kemenesalja közönsége uj főispanjától.

— **Egyházi ünnepély.** A nemesdömölki ág. ev. egyházközség templomában Gyurátz Ferenc dunántuli egyházkerületi püspök egyházlátogatasa alkalmánal szerdán, e hó 7 én delelőtt 9 órakor egyházi ünnepelyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Reggel 8 órakor püspök érkezése és fogadása a lelkész-laknál. 2. Nyolc órakor püspök elnöklete alatt egyháztanács-ülés az iskolában. 3. Kilenc órakor bevonulás a templomba. Istentisztelet után közgyülés a templomban. Déli egy órakor közebed a Korona szálloda nagytermében. Az ebédre e hó 4-ig előjegyezni lehet Bisitzky Ödön ur gyógyszertárában.

— **Iskolaszéki gyülés.** A mult vasárnap délután 4 órakor tartotta meg a celldömölki rk. iskolaszék alakuló-gyülését dr. Wagner Lőrinc apát-plébanos elnöklete mellett. Ezen a gyülésen világi elnökké megvalasztatott Laszlo Ferenc, gondnokká Szalai Janos, algondnokká Németh Karoly, jegyzőnek Barabas Ernő, a celldömölki leányiskola gondnokava Gratzer Pius helyettes plébanos. A regi és uj celli temető gondnokava Simon Sándor, a régi és uj dömölki temető gondnokává Szalai Janos,

— **Szoberleleplezés.** A szomszédos veszprémmegyei Ajkán, kedden leplezték le fényes ünnepség közepette, oriási közönség jelenléteben Kossuth Lajos mellszobrát, melyet a kerület országos képviselője, dr. Ováry Ferenc ajándékozott a községnek. Az ünnepségen a függetlenségi párt nevében Henteller Lajos országos képviselő vett részt dr. Ováry Ferenc kiséretében.

— **A veszprémi kiállitást** a mult vasárnap nyitották meg, melyen Talian földmivelésügyi miniszter képviseletében Makkfalvay államtitkar jelent meg. A kiállitas igen szép, sok a látni való. A kiállitást naponkint igen sokan látogatják nemcsakeVeszprém, de a szomszédos megyékből is. Vidéki kiállitások között ritkán lehet oly nagyszabásut látni mint a veszprémi kiállitás. — Minden tekintetben érdemes a megtekintésre. E hó 8-ig lesz nyitva.

— **Belefulladt a vizbe.** Schaffer Ferenc 13 éves cserepes inas, szerdán délután tőbed magával a vasut melletti tónál játszott. Játék közben Schaffer cserepes inas a tónál levő csónakba ült be és elereszkedett a tavon csónakázni. Rosz evezés folytán a csónak felfordult, a fiu a vizbe esett, uszni nem tudván, segitség hiányában a vizbe fulladt. Holtestét hosszas koresés után találták meg vasuti alkalmazottak.

— **Országos vásárunk** baromvásárral egybekötve csütörtökön tartatott meg. A baromvasárra nagy számban történt felhajtás és eladasok is szépen történtek. A zsibvásár gyenge forgalmu volt, melynek a tiz óra tájban megeredt eső okozott jórészt kárt.

— **Halálozás.** Haudek Ágoston, a tudós Szent Benedek rendi aldozár, csütörtök éjjel Rohitsch fürdőn elhunyt.

— **Halálos kimenetelü baleset.** Flock József jánosházai lakos, gyolcsostót kedden a Jánosháza melletti Körtélyes pusztánál leesett a szekérről, a kerekek keresztül mentek rajta, minek következtében egy negyedóra mulva meghalt. Flock holttetemét dr. Király és dr. Deutsch celli orvosok szerdán boncolták fel. A halál okául májrepedést állapitottak meg.

— **Megvadult lovak.** Bőhm Rudolf gércei vendéglős kocsija kedden bort szállitott Sümegen keresztül. A kocsiba fogott lovak valamitől megijedtek s vad száguldással robogtak a kocsival. Egy fordulónál a kocsi feldőlt, a kordók kigurultak, az egyik ló elesett és ott nyomban kiadta páráját. A boros hordóknak semmi bajuk sem lett.

— **Pártszervezkedés.** A kiscelli választókerület függetlenségi pártja a jövő hónapban pártszervező gyülést tart, amely alkalommal befogják tölteni a Takács Antal halálával megüresedett elnöki állást is.

— **Beiratások.** A helybeli róm. kath. fiu és leányiskolaban a beiratás holnap veszi kezdetét. Tehát lesz 5-én és 6-án délelőtt 8—11-ig, délután 2—4-ig; 6-án délelőtt 8—11-ig, délutan 2—4-ig. 8-án (csütörtökön) reggel 8 órakor „Veni Sancte", 9 én reggel 8 órakor a tanitások megkezdődnek. Gondjuk legyen a szülőknek arra, hogy a gyermekek mielőbb bejárjanak iskolába, a hatóságoknak pedig jó volna többet törődni azzal, hogy annyi tanköteles gyermek ne tapossa a földet hiába, ne csavarogjon az iskola körül. Kisé jék a szülők a gyermeket az iskolába, ott mondják meg a gyermek rossz tulajdonságait is, ne csak a jó tulajdonságait emlegessék. Ezzel nagyon megkönnyitik a tanitó nevelés-tanitási munkáját.

— **Hirtelen halál.** Pottyondy Vendel kemenesmihályfai bognármester, évek során át az ottani róm. kath. templom gondnoka a mult vasárnap minden előzetes betegeskedés nélkül 50 éves korában, szivszélhüdás következtében, hirtelen elhunyt.

— **Hosanna neked!** Vasvármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn tartott rendes évnegyedes közgyülésén *Miskolcy* Imre dr. vönöcki nagybirtokost, a férfikora delén, erejének teljességében dus nyugdijjal javadalmazott miniszteri tanácsost a közigazgatási bizottság tagjává választotta. E „nagy" eseményt a szombathelyi „liberális", személyi kultuszt üző ujság vezércikkben örökiti meg, melynek bevezető sorait kuriozumképpen ide iktatjuk. Imigyen szól a cikk:

Vasvármegye törvényhatósági bizottsága a mai napon dr. Miskolcy Imre nyug. belügyminiszteri osztálytanácsost és vönöcki nagybirtokost, vármegyei közéletünk és a vasmegyei szabadelvü-pártnak oszlopos emberét, előkelő vezérférfiat mondhatni egyhangu lelkesedéssel a közigazgatási bizottság tagjává választotta meg. Oly férfiu mellett nyilvánult meg ezuttal a közbizalom, aki mögött az állami szolgalatban „diszes állás és fényes mult zárult be és aki, mikor férfikora *delén*, erejének *teljességében* oda hagyta a diszes polcot, amire felemelkedett stb. stb.

Ily tónusban van irva a cikk végig, telve dicsáriádákkal. Hosanna neked. Vasvármegye! Megvan a nagy honmentő! Örvendj minta vármegye! Milyen kár, hogy a szombathelyi „liberális" meg nem irta azt is, hogy aki Miskolcy Imre dr. urat férfikora *delén*, erejének *teljességében* nyugdijba küldte, avagy engedte menni az ország érdeke ellen cselekedett, mert hát nyugdij csak azoknak jár, akik arra reá szolgáltak hosszas munkásságukkal.

— **Drágább lett a cukor.** A celli fűszerkereskedők a héten felemelték a cukor árat, 100 kilonként 12 koronával. Eddig a kockacukor 76 fillér volt, ma 88 fillér kilonkint. A hirek szerint a celli kereskedők kartellt kötöttek egymás közt a cukor árára nézve. Haladunk, az bizonyos. A kartellt természetesen a fogyasztó közönség zsebe érzi meg.

— **A szombathelyi zene-konzervatórium ér tesitése.** az 1904/5. iskolaévi beiratásokhoz.

A zenei conservatorium feladata az ének, zongora, hegedü, gordonka és cimbalom főtanszakoknak a megfelelő melléktárgyakkal való rendszeres tanitása a legelső kezdettől a legmagasabb művészi kiképzésig.

Tanterv: A budapesti orsz. m. kir. zeneakadémia tanterve.

Felvétetnek egészen kezdő és haladó növendékek 6 éves kortól.

A tanitás a rendes iskola időn kivül, a d. u, órákban történik és ugyan annyi időt vesz igénybe, mint a magántanitás.

Minden egyes növendék hangszerének, illetve főtanszakában hetenkint háromszor részesül, a mikor minden egyes alkalommal valamennyi növendék külön külön játszik elő és nyer oktatást.

Melléktantárgyak: Hangjegyirás, zeneelmélet, zeneszerzés, karének, kamarazene, zenetörténet, zene-aesthetika, melyekből az egyes osztályoknak megfelelő melléktárgyak lesznek tanitva hetenkint egy órában.

Tanárok: Balassa Kálmán: hegedü, zongora. ének, gordonka és cimbalom főtanszakokra és elméleti melléktárgyakra. Konc Irén: zongora főtanszakra. Stazenberg Vencel székesegyházi karnagy: hegedü és gordonka főtanszakra, karénekre, és az elméleti és gyakorlati tantárgyakra.

Tandij: A zongora, hegedü, gordonka és cimbalom tanszakok előkészitő tanfolyamán havi 10 korona a többi tanfolyamon havi 12 korona. — Az ének tanszakok összes osztályain havi 16 korona. — Beiratási dij az összes tanszakokon 6 korona. — A melléktantárgyak tanitása ingyen.

A beiratások a jövő tanévre augusztus hó 30-án kezdődtek mindennap délelőtt 8—12 óráig az intézet helyiségében: Hosszu-utca 23. földsz.

Magánórák megbeszélés szerint.

Kimeritőbb prospektussal és bővebb felvilagositással szivesen szolgál Balassa Kálmán, az intézet tulajdonos igazgatója, a budapesti orsz. m. k. r. zeneakadémián Hubay Jenő tanár, a bécsi zeneakadémián Grün J. M. tanár és a berlini zene főiskolán Joachim József mester a legnagyobb hegedümüvész tanitványa.

— **Mozgalom a szolgabiró mellett.** Lapzártakor értesülünk, hogy a celli járás községeiben mozgalom indult meg Szabó Péter szolgabiró mellett. E mozgalom célja, deputációt küldeni a főispanhoz, hogy Szabó Péter szolgabirót ne helyezzék át Sárvárra. Ugyan mit szólnak e mozgalomhoz a nemes vármegye fő-fő intézői?

— **Gazdatisztek vándorgyülése.** A Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete abból az alkalomból, hogy a fölmivelésügyi kormány által a gazdatiszti törvény megvaltoztatása f. évi julius 29-én az országgyülésen nyilvánosan proklamáltatott, vidéki körzeteinek bevonásával a további eljárás megállapitása miatt vándorgyüléseket tart, a melyeknek fontosságát emeli még az a körülmény, hogy a földmivelésügyi minister által elrendelt gazdatiszti gyakorlati viszgára való előkészületek immár teljesen akuttá váltak. Aug. 28 án tartattak első izben ily vándorgyülések és pedig Érsekujvaron és Nagyváradon. A. N. O. G. E. központi igazgatósága kiküldöttei által — Érsekujváron Merza Marton igazgato, Nagyváradon pedig dr. Tarnay Károly titkár által — az ügyeket előadatta s a gyülések oly irányu határozatokat hoztak, hogy a sérelmes törvény revizió alá vétetvén, a nem-okleveles gazdatiszti osztály az egész országban akcióban lépjen s különösen kerületeik országgyülési képviselői által a parlamentben a szerzett jogok igazságos elvének többséget s igy győzelmet biztositva; a gyakorlati vizsga tárgyában pedig — jólehet a megtartott országos kongresszus határozatához ezentul is ragaszkodnak — mégis egyeseknek a vizsgára való jelentkezését mint kivételt az elvi álláspont megtagadásának nem tartják. — Legközelebb ily vándorgyülések fognak tartatni (a városházák tanácstermében) és pedig szept. 11-én Dettán, a hová Temes, Torontál és Krassó-Szörény, továbbá ugyancsak szept. 11-én Szombathelyen, a hova Vas és Zala-vármegye összes diplomátlan gazdatisztei meghivatnak.

Tanonc keresteik. Egy jó családból származó ügyes fiu azonnal felvétetik a **Vörösmarty-könyvnyomdában**

* * **Devecser.** * *

2617—1904 tkv.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Dr. Bársa Jenő celldömölki lakós végrehajtonak Stankovics Antal janosházai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyben a telekkvi hatóság a végrehajtási a verest 294 kor. 05. fillér tőkekövetelés és ennek 1904 évi április hó napjától járó 5% kamatai 79 kor 70 fill. perbeli már megállapitott valamint pecnelgi 15 kor. 60 fill. es a mint felmerülendő költ. ezeknek kielégittése végett az 1881. LX. t. c. 144. §. a apjára és a 146. § értelmében a celldömölki kir. járasbiróság területén levő a janosházi 144 szamu tkvben A I 1188 hrszám alatt foglalt ingatlana (erdő-legelő a törzsökösbeni) 676 kor. ezennel megállapitott kikiáltasi arban elrendeli

Az árverés megtartására határidőül *1904. évi novembar 3. napjának* déle otti 9 óráját Janosháza község házahoz tuzi ki.

A venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10 %-át bánatpenz fejében a birói kiküldött kezéhez letenni.

A vételar és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai harom hó alatt, az első árverés napjától 30, a második 60, a harmadik 90 nap alatt fizetendő le.

Az árverési feltételek alulirott tkvi hatóság és Karakó, Janosháza, Kere ztur, Duka, Kis-Somtyó kösség hazanál tekinthetők meg.

Kir. jbirosáz mint tkönyvi hatóság. Czelldömölk 1904. evi julius 26.

Udránszky, kir. albiró.

SZEIFERT JÓZSEF POZSONY

cs. kir. udv. fegyvers állitó. Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárát:

Henri Pieper Diana le yverekből ugyszinte rél-szerü Hemmerle-féle fegyverekből,

J. P. Sauer u. Sohn Krupp Frigyes-féle különleges acélcsövü fegyverekből,

eredeti gyári árakon.

Legujabb!! Browning-féle önműködő ismétlő serétes vadászfegyver 12 öbn ered. gyári áron azaz 225 kor.-ért nálam kapható.

Cs. és kir. állami áruda által osztrák-magyar füstnélküli I. számu vadászati és tárcsa-lőporral töltött töltények, továbbá szállitok minden fajta kész vadásztöltényeket mindenkor pontosan és frissen töltve minden kaliberühöz a legolcsóbb áron.

Vacázat., utazási és sportkülönlegesség! Saját lövölde!

A pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos kiallitás alkalmával vadászfegyvereim és vadászeszközök az egyedüli aranyérmet nyertek.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik **kőrvétyesi, csavaló és megbélésesi.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony" védjegygyel és a „Richter" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtobb gyógyszertárban kapható. Foraktár: **Török József,** gyógyszerésznél — **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,

cs. és kir. udvari szállitók.

Rudolstadt.

Árlejtés.

A Berger Co. [illegible]

Mazdanáphyama

Cellum, a Korona-vállalat [illegible] 3 napon [illegible] ezennel [illegible] hódó hálgyvilág figyelmé. E mesterjavaim hárbiszek [illegible] minden.

véd-ügyszer

a hol kinek [illegible] A [illegible]

Fraynes Nándor.

Lőrincz Kereskedőház.

FIUME—AMERIKAI hajójárat.

A magy. kir. kormány felügyelete alatt álló

Fiume—newyorki vonalon.

2 hetenkint indulnak a gyorshajók.

Menetdij Fiumétól—New-Yorkig a III. osztályban, bőséges és rendes ellátással együtt

120 korona.

Bővebb felvilágositást nyujt, valamint hajójegyeket kiad:

ORBÁN IGNÁC,

kivándorlási meghatalmazott Vas- és Zalamegye területére,

Szentgotthárdon.

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyomaiban Dévaszerben, 1904.